

Regulamin

Tarnowskiej Ligi Debatanckiej

i

Tarnowskiej Ligi Debatanckiej Junior

sezon 2024/2025

1. Kto jest organizatorem?

Tarnowska Liga Debatancka (TLD) i *Tarnowska Liga Debatancka Junior* (TLD) jest realizowana przez Fundację Alegoria. Partnerem turnieju jest Urząd Miasta Tarnowa oraz Stowarzyszenie KANON.

2. Na czym polega TLD?

W tym turnieju pojedynkują się na słowa dwie drużyny. Każda drużyna tworzy 6 mówców/mówczyń — mówca/mówczyni pierwsza, druga, trzecia, czwarta, doradca/doradczyni pierwsza, druga. Drużyna propozycji broni tezy, z kolei drużyna opozycji podważa tezę.

3. Kto może uczestniczyć w turnieju?

- Drużyny, które reprezentują szkoły podstawowe i ponadpodstawowe z terenu miasta Tarnowa, po wcześniejszym uzgodnieniu z organizatorem projektu także spoza miasta.
- Maksymalna liczba drużyn w TLD to 32. Do 16 reprezentacji szkół podstawowych oraz do 16 reprezentacji szkół podstawowych.
- Każda szkoła ma prawo do zgłoszenia jednej drużyny.
- Natomiast w przypadku, kiedy nie zgłosi się 16 drużyn każda ze szkół, po uzgodnieniu z organizatorem projektu, może wystawić nie więcej niż dwie drużyny.
- W przypadku zgłoszenia przez szkołę większej liczby drużyn pierwszeństwo mają pierwsze zgłoszone drużyny. W dalszej kolejności o zakwalifikowaniu się do TLD decydować będzie losowanie.
- Każdorazowo w jednym pojedynku, w dowolnej roli, w jednej drużynie może uczestniczyć najwyżej trzech doświadczonych mówców/mówczyń.

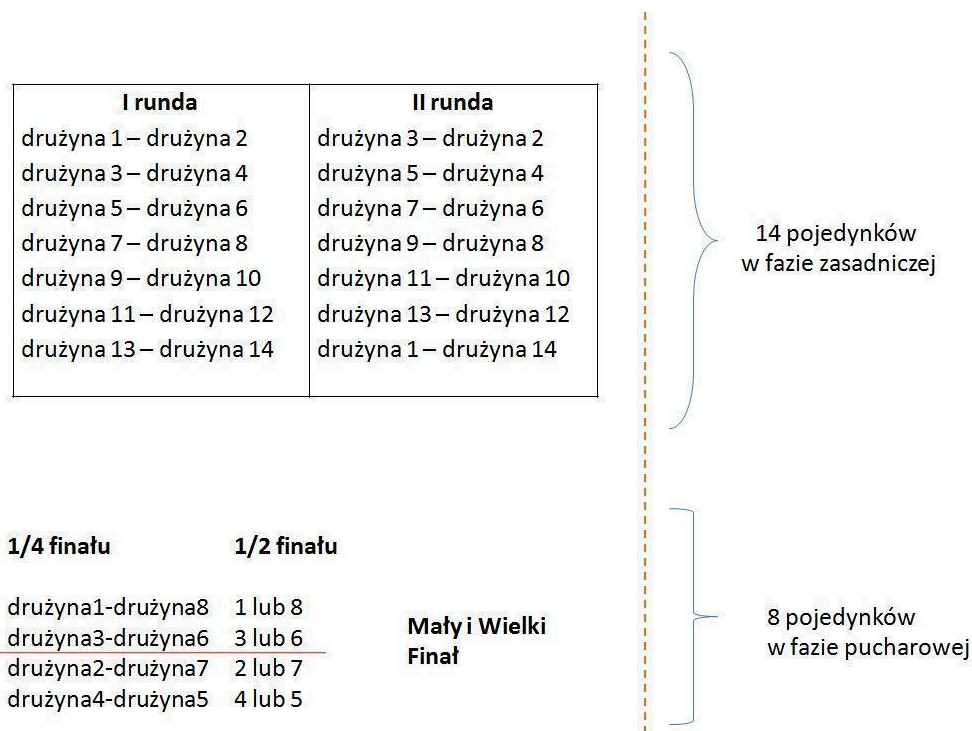
Doświadczony mówca/mówczyni danego sezonu TLD to osoba, która spełnia łącznie dwa warunki:

1. Brała udział w poprzednim sezonie/poprzednich sezonach TLD.
2. Debatowała co najmniej 4 razy w TLD.

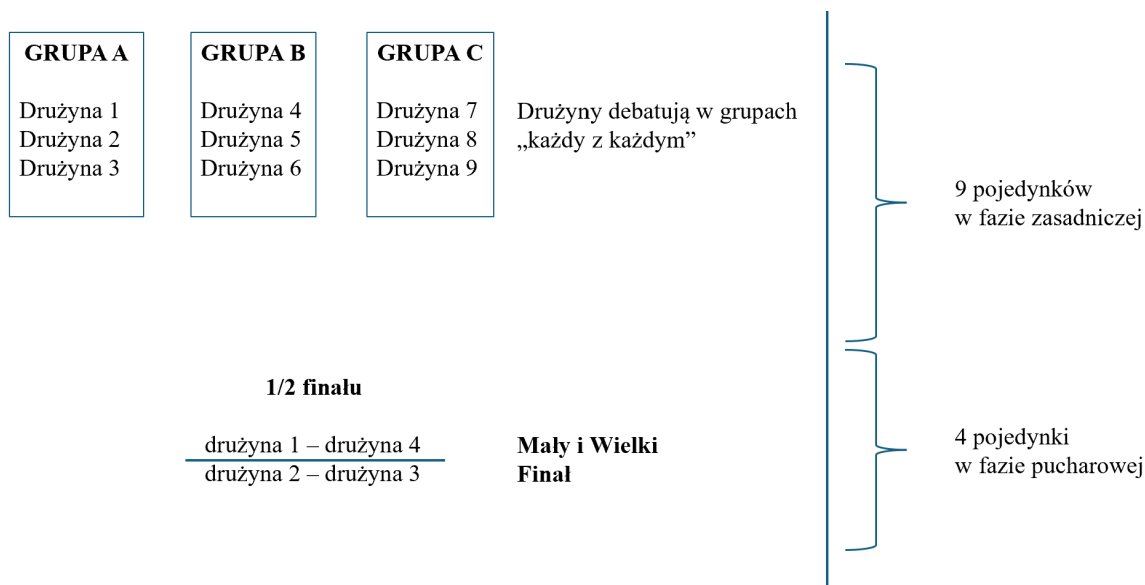
Uczestnik staje się doświadczonym w kolejnym sezonie po tym, w którym spełni wyżej wymienione warunki.

4. Jak przebiega turniej?

- Każdy sezon TLD odbywa się w trakcie roku szkolnego.
- Zgłoszone w **Tarnowskiej Lidze Debatanckiej** drużyny podzielone są na pary, ilustracja poniżej:

- Zgłoszone w **Tarnowskiej Lidze Debatanckiej Junior** drużyny podzielone są na grupy, ilustracja poniżej:

- W przypadku TLD w fazie zasadniczej pojedynki odbywają się w wylosowanych parach. Pojedynki tej fazy odbywać się będą według harmonogramu, opracowanego przez organizatora w porozumieniu ze szkołami, które uczestniczą w projekcie.
- W fazie ćwierćfinałowej, półfinałowej i finałowej pojedynki odbywają się zgodnie z powyższą ilustracją — zgodnie z metodą „przegrywający odpada”.
- Losowanie tezy odbywa się minimum tydzień przed każdym pojedynkiem.
- W przypadku drużyn zgłoszonych w **Tarnowskiej Lidze Debatanckiej Junior** obowiązuje system rozgrywek grupowych. Drużyny podzielone są na 3 grupy. W fazie grupowej drużyny rozgrywają debaty zgodnie z harmonogramem z każdą z drużyn w swojej grupie. Do następnej fazy rozgrywek przechodzą drużyny z pierwszych miejsc w grupach oraz jedna drużyna z drugich miejsc, która uzyskała największą ilość małych punktów.
- O miejscu w grupie decyduje w pierwszej kolejności liczba zwycięstw, a następnie liczba małych punktów. W przypadku remisu w małych punktach o miejscu w grupie decyduje liczba punktów drużynowych.
- W fazie półfinałowej i finałowej pojedynki odbywają się zgodnie z metodą „przegrywający odpada”.

5. Jak przebiega debata?

1. Temat debaty przedstawiony jest w formie jednozdaniowej tezy, która może być poprzedzona info-słajdem (rodzaj dookreślenia pojęć i kontekstów dotyczących tezy).
2. Losowanie stron propozycja/opozycja odbywa się godzinę przed debatą.

3. Debatą kieruje marszałek/marszałkini.
4. Marszałek/marszałkini debaty ma prawo odebrać głos, a nawet usunąć z sali osobę, która przeszkadza podczas wystąpień mówców/mówczyń.
5. Marszałek/marszałkini ma prawo odebrać głos mówcy/mówczynie, zakończyć jego/jej wystąpienie, a także wyprosić mówcę/mówczynię z sali szczególnie w sytuacji, w której osoba ta wyraża treści o charakterze rażąco dyskryminującym i obraźliwym ze względu na płeć, orientację seksualną, wyznanie, narodowość, pochodzenie, kolor skóry, czy stan zdrowia. W razie wątpliwości ostateczną decyzję podejmuje marszałek/marszałkini. Od decyzji tej nie przysługuje odwołanie.
6. Marszałek/marszałkini ma prawo upomnieć mówcę/mówczynię w trakcie mowy (na czas upomnienia sekretarz zatrzymuje czas) lub po jej zakończeniu w przypadku, gdy mówca/mówczynie stosuje wyrażenia niewłaściwe dla powagi debaty oksfordzkiej lub stosuje wykluczające i niesłusznie generalizujące sformułowania, w tym używa języka dyskryminującego lub obraźliwego lub okazuje werbalnie brak szacunku do argumentów przeciwnika i samych przeciwników.
7. Marszałek/marszałkini ma prawo zainicjować dyskusję łóży mędrców na temat naruszenia zasad kulturalnej dyskusji i zawnioskować o ukaranie drużyny ujemnymi punktami.
8. W sytuacji, w której Marszałek/marszałkini zdecyduje się skorzystać z prawa określonego w pkt 5 sędziowie nie przyznają już drużynie punktów ujemnych za brak kultury dyskusji.
9. Sekretarz/sekretarka debaty sygnalizuje, kiedy czas wypowiedzi został przekroczony.
10. Mówcy/mówczynie występują naprzemiennie, zaczyna pierwszy mówca/mówczynie propozycji, a kończy mówca/mówczynie czwarta opozycji.
11. Każdy mówca/mówczynie zaczyna wypowiedź słowami: „Szanowny panie marszałku/Szanowna pani marszałkini”.
12. Czas mówców/ mówczyń to 4 minuty, a doradców/doradczyń to 2 minuty.
13. Doradcy/doradczynie występują po mowach drugich mówców/mówczyń.
14. Podwójny sygnał dźwiękowy sekretarza/sekretarki debaty, oznacza koniec czasu, po którym mówca/mówczynie ma 10 sekund na dokończenie wypowiedzi.
15. Przedłużenie wystąpienia powoduje odebranie głosu przez marszałka/marszałkinię oraz -1 punkt.

16. Wtrącenia. Mówca/mówczyni pierwsza, druga, trzecia, czwarta, ma obowiązek przyjąć minimum 2 wtrącenia (pytania/informacje). Doradca/doradczyni pierwsza, druga ma obowiązek przyjąć minimum 1 wtrącenie w czasie swojej mowy. Nieprzyjęcie wtrącenia oznacza -1 punkt.
- Mówca/mówczyni zgłasza wtrącenie przez podniesienie ręki,
 - Osoba, która zgłasza wtrącenie, musi uzyskać zgodę mówcy/mówczyni na jego wypowiedzenie. Zgoda to słowo: Proszę a brak zgody to słowo: Dziękuję.
 - Mówca/mówczyni rozpoczyna wtrącenie od słów: „Panie marszałku/pani marszałkini pytanie albo Panie marszałku/pani marszałkini” - informacja. Za brak zwrotu -1 punkt.
 - Wtrącenie ma być krótkie, jedno-dwuzdaniowe. Czas wtrącenia to 10 sekund. Po przekroczeniu czasu -1 punkt.
1. Strój mówców/mówczyń powinien być elegancki.
2. Mówcy/mówczynie podczas debaty nie mogą komunikować się słownie ani za pośrednictwem telefonu z publicznością i z opiekunami. Z pozostałymi mówcami/mówczyniami z zespołu mogą komunikować się szeptem albo za pomocą kartek. W razie złamania tych zasad -2 punkty. Punkty przyznaje marszałek/marszałkini.
3. Każda z drużyn może zgłosić 2 razy podczas debaty Ad vocem - 1-minutową replikę do obecnie występującego mówcy/mówczyni.
- Ad vocem zgłasza się poprzez podniesienie karty z napisem Ad vocem, w taki sposób, żeby marszałek/marszałkini je zauważył.
 - Do ogłoszenia ad vocem zawsze zaprasza marszałek/marszałkini.
 - Nie można zgłosić ad vocem do mówców/mówczyń własnej drużyny.
 - Nie można zgłosić ad vocem do mów czwartych mówców/mówczyń.
 - Ad vocem nie może zgłosić osoba, która będzie przemawiała jako następna w obowiązującej kolejności wystąpień.
 - Można zgłosić ad vocem do ad vocem.
4. Wystąpienia z publiczności. Po mowie drugiego doradcy/doradczyni opozycji marszałek/marszałkini pyta, czy na publiczności są osoby, które chcą poprzeć swoim wystąpieniem przy mównicy jedną ze stron debaty. Marszałek/ marszałkini dba o równą liczbę wystąpień dla każdej ze stron. Mówca z publiczności powinien się przedstawić. Ma 2 minuty na wystąpienie.
5. W trakcie trwania debaty opiekunowie drużyn nie powinni zabierać głosu przy mównicy.

6. W wyjątkowych sytuacjach mówca/mówczyni z drużyny może występować w dwóch rolach.

6. Jakie role pełnią mówcy?

Propozycja	Opozycja
Pierwszy mówca/mówczyni: zadanie tego/tej mówcy/mówczyni polega na wprowadzeniu do debaty, zdefiniowaniu pojęć zawartych w tezie, interpretacji stanowiska drużyny oraz zarysowaniu linii argumentacyjnej, jaką drużyna przygotowała, by obronić lub obalić tezę. Czas wystąpienia: 4 minuty	Pierwszy mówca/mówczyni odnosi się do przedstawionej przez stronę propozycji definicji tezy i przedstawia własne jej rozumienie, które nie może być jednak skrajnie różną definicją. Jego/jej mowa wyznacza całą dalszą strategię zespołu. Czas wystąpienia: 4 minuty
Mówca drugi/mówczyni druga - zadaniem tego/tej mówcy/mówczyni jest rozwinięcie argumentów zasygnalizowanych przez mówcę pierwszego. Dobrze zbudowany argument to taki, w którym twierdzenie (state) podparte jest wyjaśnieniem (explain) a następnie zobrazowane adekwatnym przykładem (illustrate) Czas wystąpienia: 4 minuty	Drugi mówca/ mówczyni podobnie jak drugi mówca/ mówczyni ze strony propozycji Czas wystąpienia: 4 minuty
Pierwszy i drugi doradca/doradczyni Ich zadaniem jest wsparcie argumentacji swojej strony. Może wprowadzać argumenty, rozwijać poprzednie, może też kontrargumentować. Czas wystąpienia: 2 minuty	Pierwszy i drugi doradca/doradczyni Podobnie jak doradcy propozycji. Czas wystąpienia: 2 minuty
Mówcy z publiczności wspierają argumentację strony propozycji. Czas wystąpienia: 2 minuty	Mówcy z publiczności wspierają argumentację strony opozycji. Czas wystąpienia: 2 minuty

Mówca/mówczynie trzecia/trzeci - zadaniem tego/tej mówcy/mówczyni jest kontrargumentowanie, analiza i odbicie argumentów strony przeciwnej. Z dobrej mowy trzeciej dowiadujemy się a. do jakich argumentów przeciwnika mówca się odnosi, b. dlaczego uważa je za np. nie ważne, nietrafne, czy niesłuszne. Czas wystąpienia: 4 minuty	Trzeci mówca/mówczyni podobnie jak mówca trzeci ze strony propozycji Czas wystąpienia: 4 minuty
Czwarty mówca/mówczyni - zadaniem mówcymówczyni czwartego/czwartej jest podsumowanie debaty - tak swojej drużyny jak i całości debaty. Czwarty mówca dokonuje ważenia argumentacji pojawiającej się w debacie. W związku z tym jego zadaniem jest porównanie argumentów obu stron i wyraźne wskazanie powodów, dla których sędzia powinien przyznać wygraną jego drużynie, a nie drużynie przeciwnej. Czas wystąpienia: 4 minuty	Czwarty mówca/ mówczyni podobnie jak mówca/mówczyni czwarta ze strony propozycji. Czas wystąpienia: 4 minuty

7. Jak oceniana jest debata?

1. Zwycięzcę debaty wskazuje loża mędrców.
2. Loża mędrców składa się z minimum 3 osób: absolwenta/absolwentki TLD, osoby, która reprezentuje Organizatora i osoby uznanej społecznie.

3. Mędrcy/mędrzynie wpisują punkty i uwagi do karty oceny. Dokument jest załącznikiem do regulaminu.

Mędrzec/mędrzyni ocenia mówców/mówczynie indywidualnie i zespołowo za:

- **Prezentację treści** – w tej kategorii ocenie podlegają w szczególności: struktura wypowiedzi, jasność artykulacji myśli, komunikacja niewerbalna (gestykulacja – jej adekwatność; ton głosu, tempo mówienia, artykulacja głosowa, odpowiednia głośność mówienia, postawa ciała, kontakt wzrokowy), a także warstwa werbalna (adekwatność języka do tematu i publiczności, stosowanie figur retorycznych).
- **Wypełnienie roli** – w tej kategorii ocenie podlega tak formalna jak i materialna strona roli mówcy/mówczynie. Formalna część to ocena stopnia tego, czy mówca/mówczynie rzeczywiście skupił/a się na swojej roli i wypełnił/a zadania należące do swojej roli – np. mówca/mówczynie pierwszy/a skupił/a się na przedstawianiu stanowiska swojej strony bardziej niż argumentacji lub np. mówca/mówczynie czwarty/a dokonał/a podsumowania zamiast wyłącznie kontrargumentacji. Materialna strona pozwala na to, by ocenić nie tylko to, że mówca/mówczynie podjął/a próbę wypełnienia roli, ale zrobił/a to w odczuciu mędrcza/mędrzynie skutecznie – tzn. czy rzeczywiście po mowie pierwszej mamy jasność co do stanowiska drużyny i jej sposobu interpretacji tezy, czy np. po mowie trzeciej widzimy, że istotnie zostały odbite najważniejsze argumenty przeciwnika. Najwyższa ocena zarezerwowana jest dla mówcy/mówczynie, który spełnił oba kryteria.
- **Interpretację tezy i stanowiska** – w tej kategorii drużyna oceniana jest za pomysł na debatę, wprowadzenie adekwatnych definicji i problemów do debaty. Drużyna oceniana jest za stopień rozbudowania i wyjaśnienia swojego stanowiska, za to jak i na ile rozumie poruszany temat i na ile adekwatnie wyznaczyła punkty sporu w debacie. (tzn. drużyna wie, o co jest spór w danej tezie i potrafi to uzasadnić).
- **Spójność drużyny** – w tej kategorii oceniana jest tak spójność w sensie korespondencyjnym, jak i w sensie niesprzeczności. Spójna drużyna to zatem taka, w której widzimy ciągłość linii argumentacyjnej od początku do końca, mówcy/mówczynie nawiązują do swoich mów, rozumieją, co mówią członkowie/członkinie ich drużyny oraz mówcy nie zaprzeczają ani sobie samym, ani nawzajem pomiędzy mowami.

- **Argumentację** – tutaj oceniana jest argumentacja stricte pod względem merytorycznym. Liczy się adekwatność stosowanej argumentacji do tematu. Co więcej, liczy się ich ważność w dwóch znaczeniach: a. relewancji, b. siły uzasadnienia. W pierwszym sensie chodzi o istotność argumentu w debacie oraz w stosunku do tematu. W drugim sensie chodzi o poziom wyjaśnienia argumentu, siłę jego przesłanek i istotność zastosowanych przykładów.
- **Kontrargumentację** – w ramach tej kategorii oceniamy z jednej strony reagowanie drużyny na zmieniające się warunki debaty, jak i sposób odnoszenia się do argumentacji przeciwnika. Ważne jest zwrócenie uwagi na to, czy stosowane kontry są adekwatne do przyjętej przez drużynę linii argumentacyjnej.
- **Wtrącenia i odpowiedzi** — to także praca drużyny. W tej kategorii ocenie podlegają zatem trzy kwestie. Po pierwsze, to czy pytanie zostało przyjęte (każdy z mówców ma obowiązek przyjęcia dwóch zgłoszeń jeśli się pojawiają). Zatem za każde nieprzyjęte pytanie zmniejsza się o jeden pulę przyznanych w tej kategorii punktów. Po drugie, jakość odpowiedzi mówców na zadane przez przeciwników pytania/informacje - tzn. na ile odpowiedzi były trafne i satysfakcjonujące. Po trzecie, jakość pytań zadawanych drużynie przeciwnej. Sędzia musi zważyć te trzy czynniki i na tej podstawie dokonać oceny.
- **Kulturę dyskusji** - Poziom przestrzegania zasad dobrego zachowania, szacunku do przeciwnika i konstruktywnej dyskusji podczas debaty. Sędziowie mogą odjąć od 1 do 10 punktów za zachowania takie jak: używanie języka dyskryminującego lub obraźliwego, brak szacunku do argumentów przeciwnika, nadmierne emocjonalne reakcje, które przeszkadzają w merytorycznej wymianie zdań. Punkty są odejmowane w zależności od stopnia naruszenia i częstości naruszeń

Ważne! Jeśli suma ocen (indywidualnych i drużynowych - ujemne) daje remis, wygrywa drużyna, która wygrała w punktach drużynowych.

1. Punkty ujemne od mędrca/mędrzyni:

- Nieprzyjęcie wtrącenia -1 pkt (max. -2 pkt) z puli wtrącenia.
- Kulturę dyskusji – od -1 do -10 pkt wedle uznania mędrca/mędrzyni.

2. Punkty ujemne od marszałka/marszałkini.

- Wtrącenie nie powinno przekraczać 10 s. – 1 pkt.

- Brak wstępu: Panie marszałku/ pani marszałkini pytanie/ informacja - 1 pkt.
 - Przedłużenie wystąpienia -1 pkt.
 - Rozmowę podczas debaty i zakłócanie porządku debaty -2 pkt.
 - Używanie telefonów komórkowych podczas debaty lub kontaktowanie się z opiekunem -2 pkt.
3. Punkty ujemne przyznane przez Marszałka/Marszałkinię uwzględniane są w karcie oceny każdego/każdej mędrca/mędrzyni. -1 pkt za przedłużenie czasu mowy oznacza zatem -1 pkt razy ilość mędrców/mędrzyń w łożu mędrców.
 4. Marszałek/marszałkini podaje wynik debaty przed wypowiedziami Mędrców/mędrzyń, aby mogli się odnieść i bezpośrednio uzasadnić swoją punktację.
 5. O zwycięstwie zespołu decydować będzie liczba punktów przyznanych przez mędrców/mędrzyni oraz marszałka/marszałkinię przyznającego punkty ujemne. W pierwszej kolejności liczy się suma przekonanych mędrców/mędrzyń (np. 3:2). Następnie liczone są małe punkty, które decydują o wymiarze zwycięstwa.
 6. Do tabeli wyników zwycięzcy wpisany zostanie 1 „duży” punkt (za zwycięstwo) oraz suma „małych punktów”, przegranej stronie wpisane zostanie 0 pkt oraz suma „małych punktów”.
 7. Harmonogram pojedynków dostępny jest na stronie www.tarnowskaligadebatantka.pl, www.facebook.com/tarnowskaliga/. W przypadku niestawienia się jednej ze szkół we wskazanym miejscu i terminie przyznaje się zwycięstwo drużynie przeciwnej, która stawiała się w komplecie. Tym samym szkoła ta otrzymuje jeden „duży” punkt oraz 80 „małych punktów” od każdego z mędrców/mędrzyń (np. w przypadku oceny 3 mędrców/mędrzyń będzie to 240 „małych punktów”)
 8. Na każdej debacie będzie wyłaniany najlepszy mówca danej debaty na podstawie sumy punktów ocen indywidualnych (mędrców/mędrzyń). Wynik będzie ogłaszany przez marszałka/marszałkinię.
 9. Wraz z zakończeniem sezonu przyznawana będzie nagroda dla najlepszego mówcy sezonu zgodnie z zasadami:
 - suma punktów indywidualnych danego mówcy po każdej debacie będzie dzielona przez ilość mędrców/mędrzyń oceniających dany pojedynek (np. 30 punktów/3 mędrców/mędrzyń = 10 punktów lub 50 punktów/ 5 mędrców/mędrzyń = 10 punktów),
 - następnie, na podstawie 4 debat, w których mówca uzyskał indywidualnie najwyższe wyniki, zostaną obliczone punkty (suma średnich punktów)
 10. O awansie do ¼ finałów decyduje:

- Liczba dużych punktów zdobytych za zwycięskie pojedynki, 1 pkt za zwycięstwo, 0 pkt za porażkę.
- Liczba małych punktów przyznanych za pomocą karty oceny mędrca/mędrzyni.
- W sytuacji, w której liczba małych punktów nie wskazywałby zwycięzcy, o wyjściu do dalszej fazy decydowały będą punkty drużynowe, zgromadzone w dotychczasowych pojedynkach.
- W przypadku remisu w punktach drużynowych, o awansie do dalszej fazy, decydować będzie dogrywka pomiędzy zainteresowanymi drużynami. Zasady dogrywki: drużyny wyznaczają po 3 reprezentantów, którzy na przemian będą mieli za zadanie wygłosić 1-minutowe mowy na wskazany przez organizatora temat.

O zwycięstwie decydowali będą mędrca/mędrzyni, przyznając 1 pkt lub 0 pkt lepszemu mówcy, bez możliwości wskazania na remisu.

- Istnieje możliwość weryfikacji przebiegu debaty w sytuacjach spornych dotyczących przekroczenia czasu wypowiedzi, a także dotyczących ilości wtrąceń i reakcji na nie. Weryfikacja może nastąpić poprzez oglądnięcie filmu nagranych na kamerę. Drużyna musi zgłosić chęć sprawdzenia na początku omówienia debaty. W ciągu jednego sezonu drużyna może zgłosić 2 razy chęć weryfikacji. W przypadku, kiedy drużyna zgłaszająca po oglądnięciu nagrania video ma rację, to prawo do weryfikacji nie przepada.

W przypadku rozgrywek online będzie miał zastosowanie nowy regulamin, który organizatorzy roześlą opiekunom drużyn na e-maila. Ogólne zasady debatowania pozostaną bez zmian, dostosowane zostaną jedynie kwestie techniczne.

11. W kwestiach spornych decydują organizatorzy turnieju. Decyzje organizatorów są ostateczne.
12. Informacje na temat TLD znajdują się na www.facebook.com/tarnowskaliga/ oraz na stronie www.tarnowskaligadebatancka.pl